

OO	41
06	

SELECTIEBESLISSING

bij de Open Oproep: aanvraag tot deelneming 41 | 2021, de projectgebonden selectie voor het project 06: de volledige studieopdracht voor de herontwikkeling van het Magdalenazwembad te Kortrijk.

1 GEGEVENS MET BETREKKING TOT DE PROCEDURE

1.1 De open oproep bij aanvraag tot deelneming 41 | 2021 werd uitgeschreven op 18 januari 2021 door de Vlaamse Overheid, voor wie optreedt de Vlaams Bouwmeester, Havenlaan 80 bus 10 te 1000 Brussel.

1.2 AARD VAN DE OPDRACHT

Overheidsopdrachten, diensten: landschapsarchitectuur, diensten van stedenbouw en bouwkundige diensten - CPC indeling categorie 12

1.3 SELECTIE

De oproep tot aanvraag tot deelneming om op een lijst van geselecteerde kandidaten te worden opgenomen voor uitvoering van diensten inzake landschapsarchitectuur, stedenbouw en bouwkunde, gebeurt op grond van artikel 38, § 1, 1°, b) van de wet inzake overheidsopdrachten van 17 juni 2016.

1.4 BEKENDMAKING

Aankondigingsbericht

Verzending van de aankondiging naar het Publicatieblad van de Europese Unie: 18 januari 2021.

Publicatiedatum

Open Oproep 4106 werd gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie op 22 januari 2021 onder nummer 2021/S 015-032691.

Een infobrochure met per project foto's van de locatie, de timing, het maximale projectbudget en de toegestane honorariumvork is gedurende de periode van aanvraag tot deelneming, toegankelijk op www.vlaamsbouwmeester.be.

1.5 LIMIEDATUM EN LIMIEUUR VOOR DE INDIENING VAN DE AANVRAGEN TOT DEELNEMING

De kandidaten¹ dienden uiterlijk op 26 februari 2021 om 11.00 uur hun aanvraag tot deelneming in te dienen ten aanzien van de Vlaams Bouwmeester, te 1000 Brussel.

2 OVERZICHT VAN DE AANVRAGEN TOT DEELNEMING

2.1 UITSLAG VAN DE INDIENING VAN DE AANVRAGEN TOT DEELNEMING

Totaal ontvangen aanvragen tot deelneming: 30

Volgende aanvragen tot deelneming werden niet opgenomen in de lijst van aanvragen tot deelneming :

- niet van toepassing

Specifiek voor het project 4106 waren er 30 ontvankelijke aanvragen tot deelneming, met name:

- Tijdelijke Vereniging 88888, MADE architects bvba
- Tijdelijke Vereniging a2o-architecten cvba, Bressers Architecten bv
- Tijdelijke Vereniging agmen, Raamwerk
- Bureau aNNo architecten
- Tijdelijke Vereniging archipl architecten cvba, denc-studio
- Bureau architecten BOB361 architectes
- Bureau architecten jan de vylder inge vinck
- Bureau architecten Vande Kerckhove
- Tijdelijke Vereniging Architectenbureau Felix & Partners, U/Define
- Tijdelijke Vereniging Architectenbureau Maarten Dobbelaere, Civic
- Tijdelijke Vereniging Architectenbureau Sabine Okkerse bvba, Compagnie O. , Studio Ossidiana
- Tijdelijke Vereniging architectenbureau Serck, Martens Van Caimere Architecten, provoost.engineering bv
- Tijdelijke Vereniging Architektenburo Verlaan en Bouwstra, RAU Bureau BC architecten
- Tijdelijke Vereniging BEL ARCHITECTEN BVBA, doorzon interieurarchitecten
- Bureau bvba Architect Steven Vandenborre
- Tijdelijke Vereniging CALLEBAUT ARCHITECTEN, Frederic Vandoninck Wouter Willems architecten, Gevelinzicht

¹ Chronologisch overzicht van de gehanteerde terminologie:

1 De kandidaat:	de ontwerper die zich kandidaat stelt conform de deelnemingsvoorwaarden, voor één of meerdere projecten die via de procedure 'Open Oproep' aangekondigd werden.
2 De ontvankelijke kandidaat:	de kandidaat die minstens drie projecten bij zijn aanvraag tot deelneming voegt.
3 De geselecteerde:	de kandidaat die geselecteerd wordt op basis van de selectiecriteria.
4 De inschrijver:	de geselecteerde die een offerte indient.
5 De voorkeursbieder:	de inschrijver die op basis van de gunningscriteria het best geplaatst is en door de opdrachtgever eventueel uitgenodigd wordt voor finale onderhandelingen.
6 De opdrachtnemer:	de voorkeursbieder aan wie de opdracht toegewezen wordt.

- Bureau CIL Architecture Bureau DBLV architecten
- Bureau Dertien12
- Tijdelijke Vereniging Group A, Hylkema Erfgoed
- Bureau Lens°Ass architecten
- Bureau LIAG architecten en bouwadviseurs
- Tijdelijke Vereniging Patine Architecten, Trans architectuur | stedenbouw
- Bureau Philippe Samyn & Partners
- Bureau Pinto Architecten
- Bureau pluspunt architectuur
- Bureau re:architekti studio s.r.o.
- Tijdelijke Vereniging Team van Meer! architecten & co cvba, Van Belle & Medina architects
- Bureau urbain architectencollectief bvba

3 UITSLUITINGSGRONDEN EN KWALITATIEVE SELECTIE

3.1 IN TE DIENEN DOCUMENTEN EN INLICHTINGEN

Alle op de lijst opgenomen kandidaten hebben de volgende documenten en inlichtingen verschaft:

- 1 Documenten in het kader van de uitsluiting en selectie:
 - voor opdrachten vanaf de Europese drempel: een Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA).
 - voor opdrachten onder de Europese drempel: een impliciete verklaring op erewoord
- 2 Motivatiemotiva
- 3 Een portfolio van de kandidaten aan de selectiecriteria
- 4 De drie relevante referenties per project
- 5 Voor architectuuropdrachten: inschrijving op de lijst van de beroepsorde van architecten (of een gelijkaardige beroepsvereniging in de Europese Unie),...

3.2 CONTROLE VAN DE UITSLUITINGSGRONDEN EN SELECTIE

3.2.1 Controle UEA

Voor de inschrijvers werd vastgesteld op basis van het UEA dat er geen uitsluitingsgronden van toepassing zijn.

3.2.2 Fiscale schulden

Voor de inschrijvers werden geen fiscale schulden vastgesteld die tot uitsluiting leiden.

3.2.3 Sociale schulden

Bij de inschrijvers werden geen sociale schulden vastgesteld die tot uitsluiting leiden.

4 PROJECTGEBONDEN SELECTIE:

4.1. DE PARTIJEN EN HUN VERTEGENWOORDIGING

4.1.1 De opdrachtgever:

Howest, vertegenwoordigd door het directiecomité, voor wie optreedt de heer Lode De Geyter, algemeen directeur.

Deze partij hierna, de opdrachtgever genoemd, kiest voor deze opdracht het volgende administratieve adres: Marksesteenweg 58, 8500 Kortrijk.

4.1.2 De Vlaams bouwmeester, Leo Van Broeck, voorzitter van de selectiecommissie, met als Havenlaan 80 bus 10 te 1000 Brussel.

4.2. SELECTIECRITERIA

Selectie van minimaal drie en maximaal vier ontwerpers met het oog op uitnodiging tot indiening van een offerte. Aan de hand van de ingediende documenten worden volgende selectiecriteria onderzocht en getoetst aan de ambities van de opdrachtgever:

Geschiktheid om beroepsactiviteit uit te oefenen

Voor architectuuropdrachten moeten de kandidaten de inschrijving op de lijst van de beroepsorde van architecten (of een gelijkaardige beroepsvereniging in de Europese Unie) aantonen.

Technische en beroepsbekwaamheid

Vervolgens wordt de technische en beroepsbekwaamheid aan de hand van onderstaande selectiecriteria getoetst:

- 1 de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de projectopdracht,
- 2 de vakbekwaamheid,
- 3 de relevante ervaring.

4.3 DE SELECTIE

De selectie van de ontwerpers vond plaats op 22 april 2021. Gelet op de COVID-19 veiligheidsvoorschriften werd de selectievergadering georganiseerd via het online platform Microsoft Teams.

De opdrachtgever, vertegenwoordigd door:

- Lode De Geyter, algemeen directeur Howest
- Ronald Bastiaens, opleidingsdirecteur Kortrijk
- Dieter Dobbelaere, directeur gebouwen en facilitair beheer
- Karin Lecluyze, facilitair coördinator Kortrijk
- Kim Saelens, techniekeningenieur V&S Technics, raamcontractant bij Howest
- Liesbeth Van Steenbrugge, bibliothecaris
- Sarah Markewich, International Coordinator Bachelors
- Ria Vermote, diensthoofd studentenvoorzieningen (STUVO)
- Ann Ostyn, dienst projecten en gebouwen 5PRG)
- Ellen Debaveye, dienst Projecten en Gebouwen (PRG)

De stad Kortrijk vertegenwoordigd door:

- Wout Maddens, schepen van stedenbouw en ruimtelijke ordening
- Sofie Strobbe, dienst SB en RO

selecteerden op advies van de Vlaams Bouwmeester volgende ontwerpers :

- 1 Tijdelijke Vereniging a20 architecten cvba – Bressers Architecten bv
- 2 Tijdelijke Vereniging archipl architecten cvba – denc-studio
- 3 Tijdelijke Vereniging Maarten Dobbelaere – Civic
- 4 Tijdelijke Vereniging Patine architecten - Trans architectuur | stedenbouw
- 5 Bureau Dertien12

4.4 MOTIVERING

Voor de geselecteerden geldt dat hun kwaliteiten conform de gehanteerde selectiecriteria aansluiten bij de verwachtingen en uitgangspunten van de opdrachtgever vervat in de projectdefinitie. Omwille van de volgende redenen beantwoorden de volgende ontwerpers in het licht van de selectiecriteria het meest aan de verwachtingen en uitgangspunten van de opdrachtgever:

<h4>1. TV a20 architecten cvba – Bressers Architecten bv</h4>

Selectie criterium 1: de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de opdracht

In de motivatietekst bij de kandidatuurstelling voor deze opdracht geven de ontwerpers aan dat zij de ambitie van Howest onderschrijven om ergoed de centraliserende rol te geven in de uitbouw van de campus. Ze schuiven 4 thema's naar voor om deze ambitie waar te maken:

- *machine à nager*: de herbestemming van het Magdalenazwembad gaat niet zozeer over de herbestemming van een gebouw, maar over het her-programmeren van verschillende zones
- *less is more*: welke aanpassingen hebben het grootste effect en hoe voeren we ze zo efficiënt mogelijk uit, daarbij de ergoedwaarden niet verzwakken maar net versterken.
- *te gast op de campus*: kan de binnen/buiten relatie hersteld worden, kan er een alzijdig gebouw gemaakt worden, kan de relatie tussen gebouw en omgeving verbeterd worden,
- *ecologisch vakmanschap*: materialen worden toegevoegd zodat ze later geogst kunnen worden; aanwezige materialen worden herschikt of hergebruikt

Het ontwerpteam gelooft dat de gezocht kwaliteiten al inherent in de plek aanwezig zijn of alleszins in het collectieve geheugen van het zwembad: een democratisch en toegankelijk gebouw. Ze zien het gebouw als een uitnodigende monoliet die een relatie aangaat met haar groene omgeving. De ontwerpers zien het als hun belangrijkste opdracht om deze kwaliteiten te herstellen en te versterken door een minimum aan, weldoordachte, ingrepen. Hierbij willen ze een evenwicht vinden tussen de randvoorwaarden van het monument en de nieuwe vragen van het programma. Deze zoektocht willen ze aangaan als een co-productief overlegproces.

Het ontwerpteam legt in de visie de nadruk op een aantal relevante kwesties die aansluiten bij de ambitie van de opdrachtgever. De visie van het team wordt ondersteund door de referenties die

getuigen van een zelfde aanpak en een duidelijke vertrouwdheid met het schaalniveau en met de inhoudelijke gelaagdheid van de opdracht.

De opdrachtgever ziet de uitgangspunten van het ontwerpteam dan ook graag vertaald in een ruimtelijk verbeeldende visie.

Selectiecriteria 2: de vakbekwaamheid

A2o is een architectenbureau dat opereert vanuit Hasselt en Brussel. Het bestaat uit een 50-tal medewerkers en is vertrouwd met een breed gamma van ontwerpogaven die zowel raken aan architectuur, stedenbouw als landschap. Het bureau heeft eveneens expertise inzake scenografie en BIM. Het bureau geeft aan dat ze iedere opgave benaderen vanuit 3 sleutelthema's:

- hergebruik en transformatie: een ontwerphouding gestoeld op de idee van het Weiterbauen, een benadering die de levensloop van een gebouw doortrekt, de levensduur verlengt en het gebouw toekomstbestendig maakt. Het gebouw wordt ook drager voor toekomstige ontwikkelingen en staat programmatische wisselingen toe
- connectiviteit: het maken van contextuele verbindingen zodat openbare en collectieve ruimtes – zowel in interieurs als in de open ruimte – tot een stedelijk netwerk gesmeed worden
- stedelijke leeromgeving: het zoeken naar functiemenging en gedeelde ruimte zowel in het gebouw zelf als in de landschappelijke omgeving als hefboom voor kwaliteit.

Het team heeft een rijke ervaring met zowel publieke als private opdrachten van diverse schaalniveaus. Hun werk was al meermaals onderwerp van publicatie. In 2015 ontvingen ze de Belgische Prijs voor Architectuur 2015 voor het Clarenhof te Hasselt en in 2019 werden ze voor het Stuifduin Crematorium te Lommel genomineerd voor de prestigieuze Mies van der Rohe Award.

Bressers Architecten is een 30-koppig multidisciplinair team van architecten, ingenieurs, interieurarchitecten, historici en designers met een grote expertise in erfgoed. Het bureau wordt geleid door Philippe Depotter en Peter De Smet. Hun ambitie is om waardevol patrimonium te integreren in de dagelijks context. Het bureau geeft aan dat ze altijd zoeken naar een optimale implementatie van context, functionele en programmatorische eisen, efficiëntie, flexibiliteit, budget, duurzaamheid, creativiteit, poëzie en 'out-of-the-box' denken. Het Bressers Laboratorium Architectuur Design (BLAD) focust op innovatie in de architectuur en design om kwalitatieve en duurzame hedendaagse projecten neer te zetten. Het bureau beschikt over een zeer breed portfolio. De recente renovatie van de Sint-Baafskathedraal haalde veelvuldig de pers en getuigt van een hedendaagse kijk op de ontsluiting van erfgoed. De heropbouw en herbesteding van de Sint-Niklaaskerk in Westkapelle was laureaat van de Onroerenderfgoedprijs 2020.

Intentie tot samenwerking

De partners treden op als gelijkwaardige teamleden in het ontwerpproces en vullen elkaar aan vanuit hun expertise. A2o architecten zal de coördinerende rol opnemen. De TV laat zich voor deze opdracht bijstaan door:

- Erfgoedstudio: extern erfgoeddeskundige
- Marc Dubois: adviseur modernistisch erfgoed
- _voud: interieur en meubel
- Daidalos Peutz: globale aanpak duurzaamheid & EPB

- Util: stabiliteit

Selectiecriteria 3: de relevante ervaring

Volgende referenties onderschrijven deze kandidatuur:

- **Kleuterschool en Lagere School KABO, Beringen:** op de grootste industriële erfgoedsite van Vlaanderen worden de voormalige badzalen ingericht als kleuter- en lagere school met een buitenschoolse opvang. Het helpt de site opnieuw deel te laten uitmaken van het sociaal en economisch weefsel van de stad Beringen. Het geeft bovendien een beschermd monument een duurzame herbestemming en brengt leerlingen in contact met het historisch erfgoed. Er wordt een intelligent groeiscenario voorgesteld voor zowel de school als de buitenaanleg.
- **Hogeschool Thomas More, Mechelen:** Het voormalige kloostergebouw werd getransformeerd naar een opleidingsplek. De bouwkundige ingrepen zijn uiterst minimaal en beperken zich tot het maken van muuropeningen, die als littekens zichtbaar blijven. De bepalende interventies zijn houten objecten die vrijstaand in de kamers geplaatst worden. Licht kan daardoor dieper de ruimtes binnenstromen.
- **Restauratie en ontsluiting Sint-Baafskathedraal, Gent:** De betere ontsluiting van de kathedraal en het Lam Gods ,een zogenaamd hefboomproject, is een van de meest prestigieuze projecten van Bressers Architecten. Nieuwe ingrepen beogen een maximale integratie in de aanwezige architectuur. Ze zijn ondersteunend opgevat en faciliteren bewondering (en verwondering) voor de hoogstaande bouwkunst van de kathedraal. Ook de consequente toepassing van de materialen speelt een voorname rol in de confrontatie. Messing vormt de gouden draad die de nieuwe ingrepen in het historische kader borduurt.

2. Tijdelijke Vereniging archipl architecten cvba – denc!-studio

Selectiecriteria 1: de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de opdracht

Dit ontwerpteam geeft aan dat herbestemmen voor hen een historische manier is van omgaan met erfgoed en de genius loci. Gebouwen, plekken werden immers 'patrimonium' precies door hun steeds geactualiseerd gebruik in een zelf-versterkend patroon. Zij beschouwen het evenwicht oud/nieuw als uitdagend. Hun ambitie is om van het Magdalenazwembad een gemeenzame third place te maken voor Howest én voor de stad. Dit willen ze graag doen in co-creatie en door middel van design-thinking. Het moet een plek worden in connectie met het park, een inclusieve en interactieve ontmoetingsplek. Het team ziet de blauwdruk van de architectuur oplossingsscenario's aanbieden voor het intern organigram. Duurzaamheid door hergebruik is een uitgangshouding die versterkt zal worden in de doordachte planindeling en door budgetcontrole. Ze gaan uit van een maximale consolidatie van het monument, waaraan nieuwe lagen en technieken flexibel en reversibel worden toegevoegd. Zo blijft architectuur onafhankelijk van de functie bestaan, het ontwerpteam beschouwt dit als de beste garantie voor het toekomstig behoud.

De opdrachtgever voelt zich aangesproken door enerzijds de focus op inclusie en interactie en anderzijds door het uitgangspunt om te gaan voor consolidatie met toevoeging van een hedendaagse laag.

Selectiecriteria 2: de vakbekwaamheid

Archipl is een ontwerpgroep van een vijftiental (ir.-)architecten die werkt aan zeer uiteenlopende opdrachten van diverse schaal zoals stedelijke inbreiding, herbestemming en restauratie, collectiviteit, onderwijs, zorg, patrimonium, werkplekken, kunstintegratie, stedenbouw. De opdrachten bevinden zich vaak op de snijlijn van historisch erfgoed en kwalitatieve hedendaagse architectuur. Archipl werd in 2007 opgericht uit het Architectenbureau Patrick Lefebure dat in 1989 ontstond en eveneens binnen de genoemde domeinen expertise opbouwde. Archipl architecten heeft meerdere restauraties op zijn palmares. Over hun werk werd al meermaals gepubliceerd en in 2015 werd het onder meer bekroond met de eerste Gentse monumentenprijs voor de restauratie van het Bisschoppelijk seminarie te Gent.

Denc!-studio profileert zich als een studie- en architectenbureau dat volop de kaart trekt van duurzaam bouwen. Zij zien randvoorwaarden inzake duurzaam bouwen als een nieuwe logica binnen het ontwerpproces, als aanknopingspunt voor het ontwikkelen van nieuwe ideeën en mogelijkheden. Denc werd opgericht door Bart Cobbaert en Delphine Deceuninck.

Beiden waren **meerdere jaren acties als** wetenschappelijk onderzoeker 'duurzaam en energiezuinig bouwen' binnen de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst Departement Architectuur Sint-Lucas Gent. De ontwikkeling van voorgenoemde specialisatiegraad vormde voor hen de aanleiding tot de job als consultant constructie/bouwfysica bij de laatstejaars afstudeerprojecten architectuurstudenten Sint-Lucas Gent, alsook freelance lesgeversactiviteiten en gastcolleges. Bart was twee jaar lang de eerste technische adviseur van het PassiefHuis-Platform vzw. Deze jobs lieten toe in toonaangevende instellingen te doceren en boden het genoegen, tot in het buitenland toe, diverse artikels binnen betreffend vakgebied te publiceren. Hun affiniteit met duurzaam en energiezuinig bouwen bleef geen louter theoretisch denken, maar krijgt sinds enkele jaren gestalte in een eigen architectuur-/studiebureau: DENC!-STUDIO. Beide zaakvoerders verkregen het label 'Energiebewust Architect' en zijn EPB-verslaggever

Het bureau telt ondertussen een 15-tal medewerkers met een diverse specialisatie waaronder BREEAM en energietechnologie. Het bureau kan een uitgebreid portfolio voorleggen waarin duidelijk hun expertise inzake duurzaamheid naar voor komt. Ze werken in diverse samenwerkingsverbanden rond herbestemmings- en architectuurprojecten en masterplannen en waren al meermaals laureaat in ontwerpwedstrijden.

Intentie tot samenwerking

De partners van de tijdelijke vereniging versterken elkaar waar nodig voor architectuur, restauratie, renoveren en herwaarderen, duurzaamheid, stabiliteit, programmacoördinatie. Elk heeft een jarenlange expertise opgebouwd en samen vormen ze een complementair team:

archipl architecten, sterk in herbestemmingstrajecten, denc-studio ervaren in duurzaam en circulair bouwen. De partners kiezen ervoor om zich te laten ondersteunen door:

- **Mouton cvba:** bureau voor structureel ontwerp, met specifieke ervaring bij betonherstel.

Selectie criterium 3: de relevante ervaring

Volgende referenties onderschrijven deze kandidatuur:

- **Hoofdkantoor Wit-Gele Kruis, Gent** (archipl): het betreft de reconversie van een bestaand pakhuis tot kantoren. Het nieuwe bouwprogramma - de centrale administratie van de Oost- Vlaamse afdeling van het Wit-Gele kruis - werd ingevuld zonder te raken aan de typologie van het driebeukig gebouw. De interventies zijn opgevat als een ondergeschikte nieuwe laag binnen de opbouw van de typische Manchester-fabrieksarchitectuur. De inwendige staalstructuur van kolommen en liggers en de bakstenen buitenschil werden vrijgemaakt en ontdaan van alle toevoegsels. Het atrium in de middenbeuk werd opengelaten en de centrale lichtinval via het dak hernomen. De boogvormige gevelopeningen werden hersteld of aangepast. Deze herbestemming laat 19e- eeuws pakhuis uit het textielverleden van Gent is een voorbeeld van hoe scherp maar subtiel om te gaan met verlaten industrieel erfgoed. Een aantal nieuwe 'bruggen' in het atrium die de zijtraveeën met elkaar verbinden, verbeteren de horizontale circulatie en optimaliseren de ruimte/ oppervlakteverhouding van het gebouw. Circulatie en organisatie bieden een heldere en duidelijk leesbare structuur. Alle invulling voor de nieuwe kantoorfunctie is licht en optimaal transparant opgevat waardoor de buitencontouren van het gebouw overal voelbaar blijven en het monumentale pakhuis zijn ruimtelijke samenhang behoudt. De kwaliteiten van de ruimte worden gerespecteerd. De ritmiek van de traveeën en het staal is rigoureuus gebruikt als regelaar voor iedere nieuwe indeling en de staalstructuur werd geprononceerd.
- **Inclusiehub KONEKT, Gent** (denc!-studio, i.s.m. Havana): Het gebouw werd geconcipieerd als een landmark van inclusie waar design-for-all, bereikbaarheid en samenwerking in diversiteit voorop staan. Er wordt een zo breed mogelijke stretch qua gebruikers geambieerd. Mensen met een beperking krijgen een voortrekkersrol gezien zij de inclusiehub zullen uitbaten. Het ontwerpvoorstel van het team werd bekroond omwille van een hoge performantie inzake ruimtelijke, culturele en sociale duurzaamheid enerzijds en omwille van een zeer goed economisch, ecologische en technische duurzaamheid.
- **Bisschoppelijk Seminarie, Gent** (archipl): deze opdracht omvatte zowel de opmaak van een masterplan, als de gefaseerde restauratie, nieuwbouw en een beheersplan. Door het zorgvuldig restaureren en accommoderen wordt het gebouw de materiële drager van zijn boeiende geschiedenis. Nieuwbouwtoevoegingen op strategische plaatsen moeten de verticale en horizontale circulatie organiseren en het complex op de knooppunten waar het in het verleden desintegreerde, opnieuw binden. Nieuwe ondergrondse dienst ruimtes vangen het historisch ontbreken van ruimte voor utilitaire- en facilitaire ondersteuning op en zorgen dat het bovengronds monument niet nodeloos met deze functies wordt bezwaard.

3. Tijdelijke Vereniging Maarten Dobbelaere – Civic

Selectie criterium 1: de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de opdracht

Dit team ziet de herinvulling van het Magdalenazwembad als het nieuwe, kloppende hart van de campus als een brede transformatieopgave. De grenzen van het project liggen voor hen ook buiten de grenzen van de gebouwschil. Het team definieert 3 hoofdthema's waarrond zij willen werken en die de ambities kunnen waarmaken om Howest te positioneren als creatieve, innovatieve hogeschool die zich breed openstelt voor alle studenten, buurtbewoners en anderen.

- Karakteristiek erfgoed als inspiratie: het team ziet in de kenmerkende vorm, ruimtelijkheid en grote glazen gevels van het zwembad een aantrekkelijk gebruikspotentieel. Zij beschouwen het als essentieel om de aanwezige kwaliteit maximaal te benutten ten dienste van het nieuwe gebruik. Vanuit dit nieuwe perspectief, zetten ze niet in op 'herbestemming', maar op 'doorbestemming'. Ze willen de sfeer en de zichtbare sporen van eerder gebruik niet wegpoetsen, maar de bestaande en nieuwe architectuur met elkaar verbinden in een nieuw verhaal. Een prettige omgeving maken voor de toekomstige gebruikers, betekent voor hen ook zoeken naar een balans tussen ruigheid en zachtheid, in zowel bestaande elementen als nieuwe toevoegingen. Het portfolio van dit team bestaat voor een aanzienlijk deel uit transformatie- en renovatieprojecten, waarvan veel uit de moderne periode, en onderschrijft hun voorstel van aanpak.
- Creatie van een uitnodigende leer- en ontmoetingsplek: Het project is een uitgelezen kans om een inclusieve plek te maken, die betekenis geeft aan haar omgeving en zo aan een gemeenschap. Daartoe moet het gebouw – over opleidingen heen - aantrekkelijk zijn voor studenten, maar ook anderen moeten zich er welkom voelen. Het team ziet in het groen rond het gebouw een bindmiddel om binnen en buiten te connecteren en het gebouw maximaal het karakter van 'publiek interieur' te geven.
- Een duurzame en gezond omgeving: het team wil zoeken naar de juiste balans tussen monumentale kwaliteit en bouwfysische efficiency in relatie tot het budget. Duurzaamheid mag zich niet beperken tot een reeks technische maatregelen. Het gebouw moet 'technisch' goed scoren, maar het moet gebruikers ook aanzetten tot duurzaam gedrag. Dat begint volgens dit team met het waarderen en hergebruiken van het bestaande, en met het ontwerpen van een effectief gebouw, dat gezond is en goed functioneert.

De opdrachtgever voelt zich aangesproken door hun idee van doorbestemming waarin ze ernaar streven om de sfeer van het gebouw te bewaren. De referentie van de Lochal te Tilburg toont aan dat zij deze aanpak al in de praktijk hebben toegepast en in staat zijn om een omgeving te scheppen die de bezoeker verwelkomt en tegelijkertijd de patina van vroeger gebruik nog weerspiegelt.

Selectie criterium 2: de vakbekwaamheid

Civic architects is gevestigd in Rotterdam en focust op het ontwerpen publieke gebouwen en plekken. Het gaat niet alleen om musea, stations en stadhuizen, maar ook typologieën waarin nieuwe functionele combinaties tot sociale kruisbestuivingen leiden. Het bureau beschouwt het ontwerpen van publieke werken als een verantwoordelijkheid. Publieke gebouwen hebben immers een maatschappelijke betekenis. Ze bepalen mee de wijze waarop we samenkomen en waarden delen, maar ook over hoe we onze cultuur en gemeenschap vormgeven. De drijvende krachten achter het bureau zijn Ingrid van der Heijden en Jan Lebbink. Ingrid is architect van opleiding en

bewaakt de kwaliteit van alle projecten van Civic. Ze werkte onder meer bij AWG te Antwerpen dat vroeger geleid werd door Bob Van Reeth (voormalig Vlaams Bouwmeester). Ir. Jan Lebbink studeerde architectuur, geschiedenis en theorie aan de Technische Universiteit in Eindhoven (cum laude) en bouwtechniek aan de hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Als medewerker bij Hij heeft ruim 6 jaar ervaring in duurzaam bouwen bij VenhoevenCS en Architectenbureau Paul de Ruiter deed hij ervaring op in duurzaam bouwen waar hij zich specialiseerde in de projectleiding van grote duurzame integrale bouwprojecten. Binnen CIVIC richt hij zich op het technisch ontwerp en uitvoering van de architectonische ontwerpgegevens.

Het werk van het bureau wordt zowel nationaal als internationaal erkend. De Lochal werd al meermaals bekroond, o.a. in 2020 met de European Heritage Awards.

Architectenbureau Maarten Dobbelaere werd in 2008 opgericht als multidisciplinair architectenbureau. Als Belgisch bureau kent het de locatie en ruimere context bijzonder goed en heeft het een rijke ervaring in de omgang met erfgoed en renovatie. Het ontwerp bureau is gespecialiseerd in renovatie-, restauratie-, inbreidings-, uitbreidings- en herbestedingsprojecten en richt zich daarbij ook op onderzoek. Het team bestaat uit verschillende vaste medewerkers met diverse expertises (ingenieur-architect, landmeter, bouwkundig tekenaar, EPB-verslaggever, interieurarchitect, kunsthistoricus) en wordt volgens noodzaak aangevuld met freelance medewerkers met de nodige competenties.

Maarten behaalt in 2003 zijn diploma Burgerlijk Ingenieur-Architect aan UGent en zal dit nadien aanvullen met het diploma van Industrieel Ingenieur Bouwkunde, optie Landmeten, met als doel zich te specialiseren in uiterst gedetailleerde opmetingen van bestaande en complexe historische gebouwen. In de periode 2005-2011 werkte hij als medewerker bij Architectenbureau Romain Berteloot, dat gespecialiseerd is in renovatie- en restauratieprojecten. Uit het portfolio van Maarten Dobbelaere blijkt een ruime ervaring met herbestedingsprojecten van diverse schaal.

Intentie tot samenwerking

De tijdelijke vereniging geeft aan dat ze bij selectie de samenwerking als volgt zullen aanvatten:

- Civic zal de rol opnemen van 'conceptueel' architect met focus op programma, nieuwe functies en materialiteit
- Maarten Dobbelaere zal instaan voor de restauratie met gevoel voor historische details en kennis van lokale regels

Selectiecriteria 3: de relevante ervaring

Volgende referenties zetten deze kandidatuur kracht bij:

- **Herbesteding Lochal, Tilburg:** De Lochal is een voormalige locomotiefloods uit 1930 die door renovatie en hedendaagse interventies is getransformeerd tot een publiek gebouw met bibliotheek, expositieruimtes, conferentiezalen, horeca, werkplekken, een theaterzaal en een stadshal voor evenementen. De Lochal is een voorbeeldproject een grootschalige renovatie die het rijke karakter van een monument op een innovatieve manier heeft doen herleven. De Lochal is opnieuw de werkplaats van de stad; waar eens locomotieven werden gebouwd, vindt nu creatieve, culturele en educatieve kennisproductie plaats

- **Transformatie faculteitsgebouw ITC UTwente, Enschede:** Het ontwerp van Civic bouwt voort op het bestaande. De gehele constructie blijft behouden, met één cruciale ingreep. Vier groene atria zorgen voor daglicht en verse lucht en organiseren de functies rondom de atria. Onderwijs, kantoren, labs en studieplekken zijn gemixt. Beneden liggen kleinere (concentratie)ruimtes, boven zijn de ruimtes groter en is er meer dynamiek. Via open studielandschappen staan de atria in contact met de gevel, waardoor verse lucht kan circuleren. Rondom de entreezone liggen de meer publieke functies; een trap/presentatieruimte, het restaurant en de bibliotheek.
- **Uitbreiding Werkplaats Engineering Technology UTwente, Enschede:** De uitbreiding met werkplaatsen biedt de kans de oorspronkelijke architectuur te versterken. Een lineair volume met een extra verdieping biedt onderdak aan de noodzakelijke uitbreiding. Zo blijft het complex leesbaar. Door het volume te verzinken blijft de hoogte beperkt en ontstaat er een interessante relatie met het landschap.

4. Tijdelijke Vereniging TV Patine Architecten – Trans architectuur | stedenbouw

Selectie criterium 1: de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de opdracht

In de motivatietekst bij de kandidatuurstelling geeft het ontwerpteam aan dat zij bijzondere gelijkenissen zien met de transformatie van 'De Felix', het voormalig dienstencentrum te Gentbrugge. Dit gebouw, van de hand van Paul Felix, krijgt een bont programma met een bibliotheek, polyvalente ruimte, school, academie en een café. TRANS staat in voor het ontwerp. Een treffende gelijkenis tussen Gentbrugge en Kortrijk zien ze alvast in het contrast tussen sterk opengewerkte ruimtes en gesloten ruimtes opgetrokken uit muren en platen. Ze herkennen in de genereuze architectuur ook de kwetsbare eenvoud van de ruimtelijkheid, waarin hedendaagse technieken op zeer zorgvuldige wijze moet worden geschoven. In Gentbrugge deden ze hierrond al heel wat onderzoek dat zij mogelijk kunnen toepassen in Kortrijk. Ze onderstrepen eveneens het belang van de groene omgeving in relatie tot het gebouw.

Dit team focust in de motivatie op hun ervaring met een gelijkaardig modernistisch gebouw en formuleert minder sterk hun ambities met het zwembad zelf. De opdrachtgever leest in de aanpak van het project 'de Felix' echter een grote affiniteit met een gelaagd programma en het zoeken naar een consistent ontwerphouding tot op detailniveau. Bovendien blijkt uit het portfolio een bijzondere aandacht voor het zoeken naar generositeit en contextualiteit.

Selectie criterium 2: de vakbekwaamheid

TRANS architectuur | stedenbouw is een in Gent gevestigde ontwerppraktijk die werd opgericht in 2011. Het is een team getalenteerde en gedreven architecten en stedenbouwkundigen onder leiding van Bram Aerts en Carolien Pasmans. Beide ir-architecten geven zowel les aan UA als aan KUL. Op korte tijd heeft het bureau een sterke reputatie opgebouwd als deel van een veelgeprezen generatie ontwerpers. TRANS werd als winnaar aangeduid in talrijke wedstrijden zoals onder meer

het Royal Institute for Theater, Cinema & Sound (RITCS) in Brussel, het Cultureel Centrum Ensemble in Gentbrugge, de mixed-use Dockside toren in Brussel en het Leietheater Deinze. Het bureau werkt aan complexe, grootschalige stadsontwerpen in Hasselt, Pelt, Turnhout, Gent en Eeklo. In samenwerking met Carmody Groarke en RE-ST werd TRANS aangeduid als winnaar van de internationale ontwerpwedstrijd voor het Design Museum Gent. Bram en Carolien, TRANS werd genomineerd voor de EU Mies van der Rohe Award 2019, en was laureaat voor de Architectuurprijs Vlaams-Brabant 2015 en 2017, de Belgian Buildings Awards 2019, de Real Estate Awards 2019, BigMat awards 2019. In 2019 werd TRANS ook geselecteerd als finalist voor de Jo Crepain Awards voor de meest innovatieve praktijk in Vlaanderen.

Patine architecten specialiseert zich in de conservatie/restauratie, renovatie en herbestemming van beschermde monumenten en andere waardevolle gebouwen. Het architectenbureau wil zorg geven aan waardevol erfgoed en toekomst geven aan het verleden.

Sommige restauratieprojecten beperken zich tot zuiver conserverende of restaurerende ingrepen. Bij andere zijn een herbestemming en nieuwe ingrepen aan de orde. Het bureau gaat steeds op zoek naar de juiste balans tussen historische waarde en functionaliteit en naar een synthese van traditie en innovatie. Anne Gorlé (1979) is burg. ir. architect (KULeuven) en sinds 2016 bestuurder van Patine, voordien was ze projectarchitect bij Steenmeijer architecten. Tot haar belangrijkste realisaties als projectarchitect behoren de revalorisatie en herinrichting van de KBC-gebouwen op de Grote Markt te Brussel, de gevelrestauratie van de Boerentoren te Antwerpen, de restauratie en uitbreiding van het BP-gebouw te Antwerpen, de restauratie en herinrichting van het Osterriethuis te Antwerpen en de reconstructie van de historische roofvogelvolière in de Zoo van Antwerpen. Het bureau telt een 4-tal medewerkers.

Intentie tot samenwerking

Het laten doorleven van de tijd is de gezamenlijke ambitie van het team. Hierrond zullen ze samenwerken op volgende manier:

- Trans: architectuur en ontwerp
- Patine architecten: brengt een bijzondere affiniteit en kennis van het restaureren en transformeren van naoorlogs erfgoed aan tafel. Het laten doorleven van de tijd die heeft ingegrepen op het gebouw is onze gezamenlijke ambitie.

Het team laat zich bijstaan door:

- Labeau: stabiliteit
- Veto&Partners: EPB en verslaggeving

Selectiecriteria 3: de relevante ervaring

- **De Felix - transformatie DC Gentbrugge:** Het ontwerp voor de transformatie stelt interventies voor die het karakter van de site omzetten van een administratief gebouw naar een stadsgebouw (academie; school, politie, bib) waar ontmoetingen tussen verschillende gebruikers centraal staan. Elk gebouw wordt bekroond met een uitbreiding – danszaal, kantoorruimte, en dakspeelplaats. Het voornemen van Felix om op de diepe balkons bloemen en planten te laten groeien wordt hernomen. Binnenin het gebouw krijgen alle delen van het programma een adres aan een publieke circulatieruimte. De bibliotheek vormt de spil van het gelijkvloers en wordt omgeven door open werknissen die het contact tussen verschillende gebruikers versterken. Een vierde gebouw – een

polyvalente spektakelzaal – wordt toegevoegd aan de compositie die hierdoor wordt vervolledigd tot een alzijdige cluster in de open ruimte en die samen met de naastgelegen gebouwen een binnenplein omsluit. De relatie met de Gentbrugse Meersen en de nabije groene omgeving wordt beschouwd als essentiële randvoorwaarde van het ontwerp.

- **Deelfabriek, Kortrijk:** De oude brandweerkazerne te Kortrijk wordt herontwikkeld tot deelfabriek, een ontmoetingsplek waar burger-, buurt- en stadsinitiatieven elkaar vinden. Het ontwerp zet sterk in op het onthaland gebaar dat gegeven wordt door het gebouw open te stellen op de hoek en er een markthal te situeren: een ruimte waar alle participanten hun werking kunnen tonen en een sociale kruidenier zijn waren uitstalt. In het hart wordt een reeks ateliers geschikt, elk met een adres aan een opengewerkt binnenplein. De bestaande industriële loods wordt gerenoveerd tot centraal depot.
- **Zwemschool Emiel Van Averbek, Antwerpen:** Patine werd aangesteld door AG Vespa voor dit dossier. Patine Architecten werkt aan de opmaak van een beheersplan en een dossier voor de gevelrestauratie van dit bijzondere interbellum schoolgebouw.

5. Bureau Dertien12

Selectiecriteria 1: de algemene ontwerpmatige deskundigheid met betrekking tot de opdracht

In een uitgebreide motivatietekst geeft het ontwerpteam aan dat zij het gebouw met alle respect voor de erfgoedwaarde willen omvormen tot een onderdeel van de bruisende campus, een hart waar studenten en derden deel uitmaken van de Hogeschool met een hoek af.

De ontwerpers zien in de voorliggende vraag een drieledige opdracht:

- het ontwerpen van een inrichting voor Howest
- het creëren van een bruisende leefgemeenschap
- de herbestemming van een beschermd zwembadgebouw.

Dankzij het verrassend verknopen van vroeger en nu, is het team ervan overtuigd dat zij een interessant en verrassend samenspel kunnen creëren tussen de verschillende gebruikers, maar ook tussen Howest en het park. Op die manier kan het vroegere zwembad getransformeerd worden tot een innovatieve springplank, ook voor de stad, zonder afbreuk te doen aan de bestaande, esthetische en kenmerkende kwaliteiten.

Het team geeft hiermee aan dat ze met dit gebouw het verleden wil omarmen en daarmee de toekomst verder definiëren. Geen tabula rasa met het verleden omwille van ongeschiktheid of een gebrek aan energetische performantie, maar bouwen op een rijke geschiedenis en deze geschiedenis gebruiken als een opstap om verder te reiken naar wat kan zijn.

De ontwerpers verwijzen in dit kader naar hun ervaring met het werken in historische gebouwen, onder het toezicht van Unesco, in de werelderfgoedstad Brugge. Het werken in een erfgoedcontext drijft hen tot het herpositioneren van bestaande gebouwen in een moderne omgeving. Zo halen ze hun ervaring met het gebouw De Republiek in het centrum van Brugge aan als een voorbeeld van

reconversie van een bestaand erfgoedgebouw en de invulling met functies als horeca, kantoorruimtes, vergaderzalen en congresfaciliteiten, cinemazalen, ateliers en dergelijke.

In de omgeving ziet het team mogelijkheden voor het versterken van de duurzaamheid van de campus als geheel. Ze beschouwen in die zin het nieuw leven van het gebouw als een symbolische waarde voor een onderwijsinstelling dat het leven van studenten (jongere én oudere) nieuwe waarden bijbrengt. De connectie met het park wordt genoemd als een meerwaarde, waar werk en creativiteit nodig zijn om deze waarde effectief te realiseren.

De opdrachtgever herkent in de motivatietekst van dit team een goede lezing van de opdrachtomschrijving en een correcte interpretatie van de ambities en verwachtingen van de hogeschool. De referenties van het team tonen bovendien aan dat het bureau vertrouwd is met het werken in een erfgoedcontext en heden en verleden op een inspirerende manier met elkaar kunnen verzoenen. De manier waarop dit team naar de opdracht kijkt in combinatie met hun eerdere werk boezemt de opdrachtgever vertrouwen in om dit bureau een projectvoorstel te laten opmaken.

Selectie criterium 2: de vakbekwaamheid

Dertien12 is een Brugs architectenbureau geleid door 3 vennoten die een gezamenlijke “eerste carrière” hebben bij Architecten Groep III. Tom Gantois, Lennart Claeys en Peter Bernaerts zijn allen architect van opleiding. Dit bureau werd opgericht in 2009, telt intussen 15 personen, met een sterke interessepool voor bestaande gebouwen, reconversie en het creatief buiten de lijntjes denken en binnen de lijntjes kleuren. De projecten van het bureau ademen een streven naar inclusie, ontmoeting en open connectie met de buitenwereld.

Niettegenstaande het bureau heel wat ervaring bevat, blijven de architecten jong van geest, hetgeen hen een sterke positie oplevert bij openbare opdrachtgevende besturen. Zo neemt het bureau geregeld deel aan de Open Oproep projecten van de Vlaamse Bouwmeester en haalde het onder andere projecten binnen als het ontmoetingscentrum van Aartrijke, het vrijetijdscentrum met bijhorend park in Wingene en de Warande in Kortrijk.

Ook in Brugge wordt het bureau geregeld aangesteld voor de reconversie van grote gebouwen die een nieuwe toekomst zoeken. De stadsbibliotheek De Biekorf is een recent voorbeeld van een gebouw waar lezen, leren, vergaderen en ontmoeten elkaar zullen vinden en binden in een geïntegreerd project met bibliotheek, cultuurcafé, theater, film en polyvalente zalen en ruimtes.

Intentie tot samenwerking

Bureau Dertien12 stelt zich kandidaat als bureau en zal instaan voor ontwerp, functionele invulling en budgettering. Dertien12 is de aanspreekpartij voor de opdrachtgever en eindverantwoordelijke voor het project. Gelet op de erfgoedwaarde van het gebouw zullen zij zich laten bijstaan door een expert op vlak van erfgoed:

- **Benoit Delaey** zal aan het team toegevoegd worden als adviseur en zal vanuit zijn ervaring de erfgoedkwaliteit van de exterieure en interieure elementen bewaken. Hij verzorgt de communicatie met de Vlaamse erfgoedconsulent, interpreteert samen met hem/haar de waarde van het erfgoed en stelt de visie rond behoud en restauratie scherp. Benoit Delaey is een gerenommeerde Brugse architect die zich specialiseert in

conservatie- en restauratietechnieken. Hij doceert tegenwoordig aan Howest in de opleidingen Toegepaste Architectuur en postgraduaat Renovatie- en Monumentenzorg. Benoit won met het project Ten Bogaerde (Koksijde) de zilveren medaille op de Italiaanse Domus Restoration and Conservation Awards. Benoit Delaey voert zowel projecten uit die zich kenmerken door een uiterst behoudsgezinde restauratie als door resolute herbestemming met respect voor de geschiedenis.

Selectie criterium 3: de relevante ervaring

- **De Republiek, Brugge:** Het ontwerp voor en de reconversie van het oude (en oorspronkelijke) concertgebouw van Brugge tot ontmoetingsplek is een geslaagd voorbeeld van hoe de oude en vergeten functie van een gebouw (concertgebouw) ideeën kan geven voor een nieuw leven. Cultuur, werk, ontspanning en jeugdinitiatieven vinden elkaar in het café, de vergaderzalen en kantoren, de thuisbasis voor vzw's zoals Handmade en Turbo, cinemazalen en theaterfaciliteiten. De gebruikers van het gebouw komen terecht in ruimtes met een sfeer en inrichting eigen aan hun functie maar telkens wel met een gemeenschappelijk gevoel dat de ruimtes bindt.
Het pand is gelegen in een wijk die volop aan het heropleven is en door het toevoegen van dit creatief knooppunt wordt de buurt een trekpleister voor eigenzinnige en gelijkgestemde geesten. De referentie is niet alleen relevant omwille van de manier waarop de herbestemming werd aangepakt en er slim met de ruimtes werd omgesprongen, maar evenzeer omwille van het hefboom effect op de stedelijke dynamiek.
- **De Warande, Kortrijk:** dit is een volledig uitgerust jeugdverblijf in een groene oase, maar toch op een boogscheut van het stadscentrum. Het ontwerp is gestoeld op een aantrekkelijke "binnenstebuiten" – filosofie. De buitenruimte is de spil van het ontwerp. Het kampeer-, speel en leerdomein is opgebouwd met kampvuurplekken, luifels, onverwarmde speelruimtes, gezellig verwarmde binnenplekken en slaappleatsen. Van open hemel tot omsloten warmteplek, en heel wat gradaties daar tussen in: een gebouw dat uitnodigt om buiten te gaan.
- **Ten Bogaerde, Koksijde:** Benoit Delaey vormde als conservatiearchitect met het architectenbureau Govaert & Vanhoutte een tijdelijke vereniging voor het in eer herstellen van de oude Hoeve Ten Bogaerde van de Duinenabdij in Koksijde. De buitenkant van de hoeve werd volledig gerestaureerd, aan de binnenzijde werden de draagstructuren hersteld en gerenoveerd. De hoeve geeft nu plaats aan een kunstencentrum. Het project won in 2020 een prestigieuze Italiaanse renovatie- en restauratieprijs.

5 CONCLUSIE

Op basis van voorgaande motieven, selecteert de opdrachtgever de in 4.3 voornoemde ontwerpers met oog op uitnodiging tot indiening van een offerte.

Opgemaakt te Brussel, op 22 april 2021

Handtekeningen: